

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročinna za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 28. februarja 1933.

Štev. 25.

Pakt o organizaciji Male antante

Do nevarne ostrine se je v zadnjem času kopičila zunanje politična napetost v Evropi. Vedno glasnejše rožljanje s Hitlerjevim kancleštvom opogumljenih nemških nacionalcev je razburjalo mir ljubečo Evropo, to razburjenje so povečala še vedno bolj določna odkritja angleških listov o novi trozvezi Rim-Berlin-Budapešta, dokler ni stopnjevala do eksplozivne napetosti to razburjenje lihotapska hirtenberška afersa. Nakrat pa je mesto eksplozije nastalo odrešenje in kot varnostna zaklopka je vest o sklenitvi pakta o organizaciji Male antante pomirila razburjene valove in uglašila situacijo. To je velik politični in zgodovinski pomen pakta o organizaciji Male antante, ker je z ustvaritvijo nove velesile, ki je vsa v službi miru in obstoječih pogodb, onemogočil nadaljnje ogrožanje evropskega miru. Pakt Male antante je ustvaril mogočno bariero proti vsem porizkusom s te ali one strani, da bi se porušil evropski mir in ta splošni evropski pomen bo odkazal paktu o organizaciji Male antante za vselej častno mesto v zgodovini povojne Evrope.

Se poseben pomen pa ima ta pakt za države Male antante same. Kajti ta pakt je za vse države Male antante veliko jamstvo za njih varnost, ker ustvarja z združitvijo treh držav v eno veliko skupino silo, ki bo mogla vedno braniti življenjske interese vsake pogodbenice države. Občutek varnosti pa je prvi pogoj za napredek vsake države, kajti samo občutek varnosti omogoča mirno in konstruktivno delo ter vodi državo od uspeha do uspeha. S tem paktom so dobile vse države Male antante zagotovilo, da se lahko mirno posvetijo svojemu notranjemu delu, ker ni se jim bati nobenih presenečenj od zunaj. Pakt Male antante je zato jamstvo konsolidacije držav Male antante in zato so po vsej pravici čestitali zunanji ministrom držav Male antante, ker so z ženevskim paktom izvršili tako veliko in pomembno dejanje za svojo domovino.

Posebno važnost pa ima pakt o organizaciji Male antante za gospodarstvo vseh treh držav. Kajti osnova tega pakta ne leži le na političnem polju, temveč morda še v večji meri na gospodarskem. To jasno naglašata tudi 7. člen pakta, ki pravi: Ustanovi se gospodarski svet držav Male antante v svrhu postopnega koordiniranja gospodarskih interesov vseh treh držav, bodisi le med njimi, bodisi v odnosu z drugimi državami. Ta svet bo sestavljen od gospodarskih, trgovskih in finančnih strokovnjakov in bo deloval kot pomožni posvetovalni organ Stalnega sveta v splošni politiki (držav Male antante).

S paktom Male antante je ustvarjena v Evropi prva zveza držav, ki ima vse pogoje, da ustvari tudi enotno carinsko ozemlje. Na ta način bi bil storjen prvi korak za pomiritev onih carinskih zidov, ki tako zelo ovirajo zunanjo trgovino Evrope. More se reči še več, da je s paktom o Mali antanti podana osnova za srednjeevropsko panevropo in samo od uvidenosti, a tudi iskrenosti sosednjih držav Male antante je odvisno, če bo ta ideal tudi dosežen.

Praktično daje novi pakt vsem državam Male antante takoj to prednost, da morejo na vseh gospodarskih mednarodnih konferencah nastopati enotno, kar mora dati vsem njihovim zahtevam večjo veljavo. Obenem pa morejo z novimi medsebojnimi dogovori pridobiti sebi nove trge, saj se v gospodarskem pogledu vse tri države tako lepo izpopolnjujejo. Industrijska Češkoslovaška na eni, agrarna Jugoslavija in Rumunija na drugi strani, so kar navezane ena na drugo. Ti medsebojni dogovori morajo biti tem večje važnosti za ves položaj teh treh držav v Podunavju, ker jim jamčijo naravno dominantno pozicijo v tem tako važnem gospodarskem ozemlju.

Z novimi prometnimi napravami bo treba še pospešiti gospodarske stike vseh

treh držav Male antante in morda je sedaj že prišel čas, da veliki investicijski načrt Male antante povdari njeno gospodarsko pozicijo v tej meri, da bo postala njena gospodarska privlačnost tudi za druge države, zlasti manjše, nepremagljiva. Jasno pa je tudi, da bi za tak investicijski načrt bila finančna sredstva, tudi tuja, vse lažje dosegljiva, kakor če ne bi bile vse te tri države zvezane z novim paktom.

Le nekaj gospodarskih novih možnosti, ki se odkrivajo za države Male antante po sklenitvi ženevskega pakta, smo omenili, je pa še polno drugih možnosti, da se

Naročajte zlasti domače izdelke Apel trgovca na trgovce

Leta in leta se že trudijo naši nacionalni in gospodarski uvidelci ljudje, da bi končno vendarle dosegli vsaj delno osamosvojitve od tujih izdelkov. Vsa ta prizadevanja pa so dosedaj rodila zelo neznamenit uspeh in tuje blago je pri nekaterih še vedno v ceni, ki je nikakor ne zasluži. Vsled gospodarske krize je postala še intenzivnejša propaganda, da se kupuje v prvi vrsti domače blago, a pravega uspeha ni dosegla niti v teh težkih časih, ko je vsak nepotreben uvoz tujega blaga dvakrat škodljiv za našo plačilno bilanco in s tem za vse naše narodno gospodarstvo.

Nekateri naši podjetni ljudje so zato začeli izdelovati predmete, ki smo jih doslej uvažali iz tujine, čeprav bi jih mogli sami enako dobro, a znatno cenejše izdelovati. Pa čeprav so se ti podjetni ljudje potrudili, da nudijo enako dobro blago in po nižji ceni, vendar imajo danes največje težave, da spravijo to svoje blago na domači trg. Ne pomagajo ne opomini, ne propaganda za nakup domačega blaga in niti ne ostra gospodarska kriza, ljudje se kar ne morejo otrestiti predsodkov, da je tuje blago boljše od domačega. Jasno je, da se ljudje tega predsodka ne bodo otrešili tako dolgo, dokler ne bodo spoznali domačega blaga in njegove prednosti in se prepričali, da je njih zaljubljenost v tuje blago le prazen predsodek. Da pa se ljudje z domačim blagom sprijaznijo, je treba, da jim ga trgovci pri vsaki priliki priporočajo. Ni drugače, tudi v tem oziru mora biti trgovec pionir naše gospodarske osamosvojitve, ki mora izvršiti najtežje delo, da domači izdelek uvede na domači trg.

Te velike dolžnosti pa se ne zaveda vsak trgovec in neki naš ugleden trgovec nam je v tem pogledu poslal članek, ki zasluži, da ga objavimo v celoti, pri čemer pa seveda povdarjamo, da nečemo nič očitati, temveč le opozoriti na okolnost, ki odpira našim domačim izdelkom možnost, da se v mnogo večji meri prodajo na domačem trgu.

Zakaj se uvede pri nas tako lahko tuje blago? Na to vprašanje, ki je eden glavnih vzrokov, da se domači izdelki tako težko uveljavijo celo na domačem trgu, odgovarja naš dopisnik:

Marsikdo se sprašuje, kako je mogoče, da najde izdelek, ki ga vrže na naš trg tuja trdka, tako hiter odjem, dočim domači izdelek kar ne more doživeti naklonjenosti domačega konzumenta. Zakaj to? — V mnogem je krivo znano oboževanje vsega tujega, a edini vzrok ni v tem. Mnogo je krivde tudi na onih trgovcih, ki nimajo smisla za to, da bi domači izdelek uvedli na trg.

Križeva je pot, ki jo mora napraviti domači podjetnik, da uveljavi svoj izdelek. Finančno po navadi ne ravno močan, mora gledati, da z drago reklamo in s številnimi anoncami seznani svet s svojim izdelkom, da postane ime njegovega izdelka znano. Ko je izvršil še druge priprave, pošlje svojega potnika na pot, da dobi naročil za novi izdelek. Potnik je navadno dobro sprejet in trgovec, h kateremu pride z novim izdelkom, ne skriva svojega veselja, da je dosežen nov napredek v do-

začne za države Male antante čisto nova doba gospodarske obnove. Ta obnova bo le v korist splošnemu napredku, obenem pa tudi jamstvo za mir v Evropi in tako je novi pakt o organizaciji Male antante v vsakem pogledu razveseljev dogodek, na katerega smo ponosni. Evropa je dobila s paktom o organizaciji Male antante zvezo držav, ki jamči za miren razvoj in gospodarski napredek srednje in vzhodne Evrope in ta pomen daje ženevskemu paktu veljavo, ki vzdrži vsako kritiko, pa tudi vsako jezo. Sanacija Podunavja se je pričela.

mači produkciji. Ko pride pogovor na naročila, se pa začnejo težave. Stranke so navajene na staro blago, stranke se ne bodo mogle navaditi na novo blago, tako se glase pomisleki trgovca in potnik odide iz trgovine brez naročila. Če gre dobro, dobi potnik manjše naročilo, morda za cel karton blaga. Kakor je previdnost trgovca umestna, tako pa je jasno, da z naročilom enega samega kartona sploh ni mogoče forsirati blaga.

Bolj gladko pa se razvije kupčija, če pride tuj potnik tuje trdke. Hitro je sklenjena kupčija in naročeno za 15 kartonov blaga, ki ga je preje domači potnik prodal s težavo le en karton. S tem pa je trgovec prisiljen, da forsira tuje blago, ker 25 kartonov mora prodati, dočim 1 karton na vse zadnje lahko tudi obleži.

Davek na kapital uvede Bolgarska

Poročali smo že o velikih finančnih težavah, ki jih preživlja Bolgarska. Zlasti pa ima bolgarska vlada velike skrbi, kako plačati uradnike, ki so že štiri mesece brez plače. Prvotno je vlada namerala rešiti to vprašanje na ta način, da bi izdala uradnikom mesto plač posebne bone na daljši rok. Ta namera vlade pa je naletela v uradniških krogih na velik odpor, ker so bili uradniki prepričani, da bi izgubili ves kredit, ki jim danes še edini omogoča, da morejo vzdržati. Obljuba vlade, da bo odslej plačevala uradniške plače v redu, pa je ostala tudi samo obljuba, ki dolg dela. Posebna komisija pri finančnem ministrstvu, ki mora najti sredstva za izplačilo uradniških plač, se je sicer sestala, a je mogla samo konstatirati že znano stvar, da so namreč državne blagajne prazne in da je izplačilo uradniških plač nemogoče. Zato je komisija samo sklenila, da se najprej izplačajo plače oficirjem in policijskim nameščencem, da bi bil s tem red v državi zagotovljen.

Da bi vlada vendarle prišla iz sedanjih mučnih finančnih težav, se delajo v vladi razni načrti, kako bi se znižali državni izdatki. Tako se nameravajo odpraviti vse štipendije, če ne obstoje v njih kritje posebni fond. Nadalje namerava vlada odpraviti vsa dnevničarska mesta v vseh ministrstvih. Dosedaj so se v ta namen potrošile velike vsote in ni treba še posebej naglašati, da se je s tem denarjem plačevalo vladi udane ljudi. Tudi je vlada sklenila, da ne bo več kupovala knjig, znanstvenih del, da ne bo več delila raznih nagrad in da bo službena potovanja omejila do skrajnosti. Z eno besedo bodo odpravljeni vsi oni izdatki, ki so služili dejansko le strankarskim namenom vladne večine. Na ta način bo vlada sicer finančno krizo precej omilila, zato pa bo zašla v tem večje strankarske težave. Politika je tudi na Bolgarskem za premožne poklic, od katerega se mora dobro živeti.

Jasno pa je, da vse te odredbe še ne zadostujejo, ker je primanjkljaj prevelik in da bo treba seči še po bolj radikalnih sredstvih, zlasti še, ko državni dohodki še naprej padajo. Med drugim se predlaga kot najbolj učinkovito sredstvo obdačenje velikega kapitala z izredno doklado. Proti

Ker se to ponavlja, je domačemu podjetniku dejansko nemogoče, da bi prodal svoj nov izdelek, ker je trgovec vedno prisiljen forsirati tuje blago.

Za domačega podjetnika pa je v tem še druga izguba. Ker mora vedno paziti na to, kdaj proda trgovec tuje blago, da v pravem času ponudi svoje, mora izdati več za potovanja, kakor tuja trdka, kateri je treba le vsakega pol leta poslati svojega potnika, ki potem kupčijo hitro in dobro opravi.

Zaradi našega splošnega gospodarstva je nujno potrebno, da trgovec dela roko v roki z domačim podjetnikom in da mu kolikor le mogoče pomaga pri razprodaji njegovih izdelkov. Seveda je trgovec dolžan, da zahteva, da je domači izdelek v vsakem pogledu enakovreden tujemu in samo v korist naše gospodarske osamosvojitve bo, če bo trgovec opozoril podjetnika na vsako napako in na vsak nedostatek domačega izdelka. Zato ni nič napačnega, če trgovec v začetku naroči le majhno količino blaga za poskušnjo, toda, ko se prepriča o dobri kakovosti blaga, je njegova narodna dolžnost, da forsira domači izdelek.

Nobenega dvoma ni, da so si v tem pogledu slovenski trgovci pridobili že velikih zaslug in v tem oziru jim gre vse priznanje. Naj ostanejo zvesti tej svoji lepi tradiciji in naj bodo tudi v bodoče pionirji za vse domače izdelke in naj bodo tisti, ki so steber naše gospodarske osamosvojitve. In samo v tem cilju to kratko opozorilo, ki naj še bolj poglobi sodelovanje med slovenskim trgovcem in slovenskim obrtnim podjetnikom.

temu načrtu pa je tudi v vladnih krogih velik odpor in je vprašanje, če bo to namero mogoče izvesti.

Mnogo se tudi pričakuje od pogajanj s tujimi upniki. V vladnih krogih so prepričani, da bodo ta pogajanja potekla ugodno in da bo mogoče doseči znatno znižanje bremen, ki jih mora sedaj Bolgarska plačevati za svoje dolgove v tujini. Pogajanja se bodo pričela v začetku marca in bosta zastopala Bolgarsko pri teh pogajanjih predsednik vlade Mušanov in g. Malinov. Samo pod pogojem, da bodo ta pogajanja res uspešna, je upati, da bo mogla Bolgarska sestaviti količkan realen proračun.

Na investicijska dela, ki bi jih vlada hotela v poživljenje narodnega gospodarstva podvzeti, pa ni misliti. Še ona dela, ki so v teku, se bodo morala vsled pomanjkanja denarja ustaviti.

Končno bi še pripomnili, da je finančna kriza prav občutno zadela tudi makedonstvujušče, ker so članski prispevki skoraj čisto prenehali. Zato bodo makedonstvujušči tem bolj pritiskali na gospodarske kroge. Ta dvojni davek, ki ga morajo plačevati bolgarski gospodarski krogi, je tudi eden ne najmanjših vzrokov, da je finančno stanje Bolgarske tako težavno.

PREDRAG PREVOZ SKOZI SUEŠKI PREKOP

Združenje angleških brodarjev je imelo v Liverpoolu zborovanje zaradi previsokih tarif za prevoz skozi Sueški prekop. Posebno po padcu funta — (prevoznina skozi Sueški prekop se plačuje namreč samo v zlatu) — so te tarife mnogo previsoke. V zadnjem času so bile sicer prevozne tarife znižane za 10%, ali so kljub temu še tako visoke, da se ne izplača prevoz skozi Sueški prekop za tovarno blago. Tako se pšenica prevaža iz Avstralije v zadnjem času redno okoli Afrike na Angleško. Celo v Aleksandrijo, ki leži skoraj ob Sueškem prekopu, se bolj izplača prevoz okoli Afrike ko skozi Sueški prekop. Vsled previsokih tarif izgublja na ta način Sueški prekop vsak pomen za tovarno blago. Zanimivo je tudi, da se vsled visokih tarif vedno bolj uporabljajo jadrnice.

Uporaba izvoznih deviz za nakup novega blaga

Dostikrat so izvozniki v negotovosti, če morejo za devize, ki so jih dobili za izvoženo blago v tujini, kupiti v tujini zopet novo blago.

Kako je v tem primeru treba postopati, je navedeno v čl. 2. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami. Po tem členu mora izvoznik, ki je istočasno tudi uvoznik, prositi Narodno banko za dovoljenje, da sme za svoje izvoženo blago sprejete devize zopet uporabiti za uvoz novega blaga. To prošnjo je treba vložiti, še predno se izvrši nakup novega blaga, ker je samovoljno izvršena kompenzacija kazniva v smislu deviznih predpisov.

Ko izvoznik vloži to prošnjo na Narodno banko, pa ne sme kar računati s tem, da bo njegova prošnja tudi ugodno rešena, kajti Narodna banka ima pravico, da prečeni vsako prošnjo posebej in jo reši, kakor misli, da je v skladu s njeno devizno politiko. Narodna banka more prošnjo docela odbiti ali pa ji ustreči le delno.

Kako bo v konkretnem primeru postopala, je odvisno od danih okoliščin, ki so za vsak primer druge. Kajti sklep Narodne banke more biti odvisen od tega, za kakšno blago gre in v kateri deželi naj se izvrši nakup novega blaga. Pri tem je zlasti važno, če gre za državo, s katero ima naša država ali pa Narodna banka poseben sporazum o plačilnem prometu in kakšna je vsebina tega sporazuma. Zaradi tega je priporočljivo, da vloži izvoznik, ki hoče za svoje devize kupiti blago v tujini, za vsak nakup posebno prošnjo, da ne bi vsled kompliciranosti, ki bi nastala vsled več kupčij, otežkočil ugodno rešitev prošnje. Zlasti je treba paziti na to, da se ne vežeta izvoz in uvoz v razne države, od katerih spadajo nekatere v vrsto držav, s katerimi imamo dogovor o plačilnem prometu, z drugimi pa nimamo takšnega dogovora.

Torej za vsak nakup posebno prošnjo na Narodno banko.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico se vrši v torek dne 7. marca 1933 od 8. do 12. ure dopoldne v posvetovalnici združenja trgovcev za mesto Celje v Celju, Razlagova ulica številka 8, prtiličje, levo.

Pomudbe. poupravevanja

Povpraševanje po kožah kun, lisic in podlasic. I. Rosenstein, Bruxelles, 14 Boulevard Baudouin, katera ima svoje podružnice v Londonu in Leipzigu, se zanima za sirove kože od divjačine za izvoz v Belgijo, posebno pa za kune, lisice in podlasice.

Razstave sejmi

XVI. dražba krzna se vrši dne 27. marca t. l. na ljubljanskem velesejmu. To bo zadnja dražba v tekočem letu in je najavljeno že mnogo domačih in inozemskih kupcev. Dražba bo dosegla tem boljši uspeh, čim več blaga bo na razpolago. Vsakdo, ki ima kože še na razpolago, naj jih pošlje takoj ali najpozneje do 25. marca na naslov »Divja koža«, Ljubljana — velesejem.

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Lipski pomladanski velesejem 1933 se odpravi dne 5. marca.

Končajo: Tekstilni sejem v sredo, dne 8. marca, Pohištveni sejem, sejem Sportnih izdelkov, sejem Pisarniških potrebščin »Jaegerhof« in posebni Foto-sejem, Optika, Kino, v četrtek, dne 9. marca. Ostale pango vzorčnega sejma v notranjem mestu v soboto, dne 11. marca. Veliki Tehnični Sejem in Gradbeni Sejem na razstavnem prostoru v nedeljo, dne 12. marca.

Informacije daje Častni zastopnik: Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Dvořakova ulica 3/II, telefon 2762.

SVETOVNA RAZSTAVA V CHICAGU

Društvo »Putnik« priredi ob priliki svetovne razstave v Chicagu (One Century of Progress) tri društvena potovanja v Chicagu, in sicer eno meseca julija, drugo meseca avgusta in tretje meseca septembra letošnjega leta.

Kakor smo poučeni ministrstvo trgovine in industrije priporoča organizacijo teh potovanj ter želi, da gospodarske zbornice in druge korporacije pomagajo društvu »Putnik« pri tej stvari, ker si obeta, da bodo taka potovanja v Chicagu imela za posledico tudi porast dotoka ameriških turistov v našo državo.

Priporoča se

GREGORC & Ko. LJUBLJANA

Veletrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in spirita

TELEFON: 22-46 Brzjavaj: GREGORC
Zahtevajte specialne ponudbe!

ŽELEZNIŠKE UGODNOSTI ZA OBISK VALCE ŠVICARSKEGA VELESEJMA V BASELU

(Od 25. marca do 4. aprila 1933.)

Jugoslovanski obiskovalci bazelskega velesejma in oni, ki potujejo skozi Jugoslavijo imajo s potrjeno sejmico izkaznico na povratku pravico do 50% popusta v vseh vlakih in razredih državnih železnic, razen luksuznih in ekspresnih vlakov. Domači kupijo cel vozni listek do meje, dajo na svoj postaji žigovni sejmico izkaznico in vpisati izbrano obmejno (izhodno) postajo. Na povratku dobe od meje do svoje postaje po najkrajši progi listek za polovično ceno. Spremeniti je dovoljeno povratno obmejno postajo le s krajšo progjo. Oni, ki že imajo druge ugodnosti, nimajo pravice do tega znižanja.

Popust velja za odhod od 20. marca do 3. aprila, za vrnitev pa od 26. marca do 8. aprila 1933.

Popust na italijanskih železnicah je z vseh postaj 30% tja in nazaj od 17. marca do 2. aprila in velja 20 dni. Avstrijske železnice so dovolile 25% popusta na vseh, razen luksuznih, vlakih. Zadošča žigosana izkaznica od 21. marca do 4. aprila in od 25. marca do 8. aprila. V Švici sami pa je povratek do 6. aprila brezplačen, odnosno se za brzi vlak plača razlika na žigosani listek. Za vozovnice z drugimi popusti te ugodnosti ne veljajo.

Po svetu

Tržiču in Sv. Ani je priznal prometni minister vse ugodnosti, ki so določene na železnicah za kopaljšča in letovišča.

Francoski parlament je sprejel finančne predloge vlade, predlog o znižanju vojaških kreditov in zakonski načrt o dvanaestlinah. Pri vprašanju zaupnice je bila ta izrečena Daladierovi vladi s 378 glasovi proti 205.

Hitler ponuja baje Avstriji 75 milijonov mark nemškega posojila, če bi se Avstrija popolnoma odrekla vsakega sodelovanja s Francijo.

Nemška policija bo po priključitvi hitlerjevih napadalnih oddelkov in čet »jeklenih čelad« štela pol milijona mož.

Dveurno demonstracijsko stavko so napovedali za 1. mare avstrijski železničarji kot protest proti nameravanemu izplačilu mesečnih plač v treh obrokih.

Nova sev. ameriška vlada. V Rooseveltovem kabinetu sprejme zun. posle Hull, finance Woodwin, vojaške Dern, mornarico Swanson, notranje Ickoc, trgovino Droper, delo pa gospa Perkins. Predsednik sam je podal svoje mnenje k vsem vprašanjem in upa, da bo razorožitvena konferenca uspela.

Japonska delegacija je vsled izstopa Japonske iz Društva narodov zapustila Ženevo. Šef delegacije Macuoka je ob tej priliki poslal novinarjem brzjavko, v kateri obžaluje, da D. N. ni razumelo Japonske. Nastop D. N. proti Japonski da bo še bolj združil Japonce.

Ameriška vlada je izjavila, da docela odobrava poročilo devetnajstotice in bo zato poslala v posvetovalni odbor svojega zastopnika.

Litvinov se je vrnil iz Ženeve v Moskvo, da se posvetuje s svojo vlado glede vstopa Rusije v posvetovalni odbor.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snail obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Južno-mandžurske železnice so sklenile, da povečajo svoj kapital od 400 na 800 milijonov jenov.

Norveški vladi je bila z 80 proti 67 glasovom izrečena nezaupnica. Kralj je poveril sestavo nove vlade voditelju levicarskih liberalcev Mohvinklu.

Japonske čete uspešno prodirajo v provinci Džehol. Zavzele so že mesta Kajlu, Peipiao in Caojam.

Vsled japonske kitajske vojne so evropske in ameriške fabrike orožja zopet zaposlene in delajo s polno paro.

Vsi levicarski listi so prepovedani v Rumuniji.

Državni dolgovi Čehoslovaške znašajo po novem proračunu 37.969 milijonov Kč in so se povečali lani za več ko 400 milijonov. Notranji dolgovi znašajo 26.450,7 (l. 1932 25.900), zunanji pa 8.838.

Holandska vlada je zahtevala od parlamenta pooblastilo, da sme razpisati eno ali več posojil v višini do 350 milijonov goldinarjev. Ta posojila bi uporabila Holandska za konvertiranje in plačilo letičnih dolgov.

Španski vladi je izrekel parlament zaupnico s 170 proti 130 glasovom.

Predsednik paragvajske republike je zahteval od parlamenta, da napove Paragvaj vojno še Boliviji.

Holandski vojni minister je prepovedal vsem oficirjem in nastavljenecem ministrstva članstvo v socialno demokratičnih organizacijah.

Britanski proračun za prihodnje leto izkazuje deficit v višini skoraj 7 milijard dinarjev.

Ravnateljka sofijske pošte Ivanova je zaklal neki poštni nameščenec, ker je bil odpuščen iz službe.

Monopol za papriko nameravajo uvesti na Madžarskem.

Cementni kartel je bil ustanovljen v Čehoslovaški. Kartel bo za dobo štirih let določal višino proizvodnje, prodaje in cen.

Angleška Narodna banka je ponovno kupila zlata za 1.611.224 funtov.

Brezposelnih je bilo v Nemčiji dne 15. februarja 6.047.000, za 33.000 več ko 1. januarja.

51 Birmancev je bilo ustreljenih v Rangun, ker so se udeležili upora v letu 1931.

V sovjetskem rudniku na Spitzbergih je bilo vsled neke nesreče ubitih 10 delavcev.

Poštna hranilnica v letu 1932

Poštna hranilnica je objavila svoje poročilo za l. 1932, iz katerega posnemamo:

Čekovni promet.

Od l. 1931 je naraslo število čekovnih računov od 20.400 na 21.888, število vlog po čekovnem računu pa od 799,6 na 944,4 milijonov Din. Ves promet po čekovnem računu pa se je zmanjšal od 63,2 na 56,5 milijard Din. 471,8 milijonov ali 45,7 % se je vseh vplačil in izplačil po čekovnih računih izvršilo z nakazili. Kakor prejšnja leta, tako je bilo tudi letos največ tujih lastnikov čekovnih računov iz Avstrije, Čehoslovaške, Nemčije, Madžarske in Italije.

Poštna hranilnica je bila v direktnih ali indirektnih zvezah s skoraj vsemi državami na svetu. V primeri z l. 1931 pa je mednarodni virmanski promet zelo nazadoval. Glavni vzrok je v raznih deviznih omejitvah.

Priliv denarja iz Sev. Amerike in Kanade je narastel, istočasno pa tudi odliv denarja v obe državi. Je to posledica težke gospodarske krize, vsled katere je polno naših izseljencev brez posla in jim morajo z doma pošiljati denar.

Hranilnični promet

Število vlagateljev je naraslo od 177.252 v letu 1931 na 216.957 v letu 1932, stanje vlog pa od 334 na 442 milijonov Din. Ta narastek dokazuje, da se ljudje vedno bolj poslužujejo poštne hranilnice. Od vlagateljev je bilo: 76.519 dijakov, 20.666 otrokov in vojakov, 16.307 drž. nameščencev, 12.868 otrok, 12.956 obrtnikov, 9534 rokodelskih pomočnikov, 7160 jurističnih oseb, 5610 učiteljev, 6274 ljudi svobodnih poklicev, 5908 zasebnih uradnikov, 4074 tr-

govcev in industrijalcev, 3603 dnevičarjev, 3440 kmetov, 1370 posestnikov in rentirjev, 844 duhovnikov in 21.493 raznih poklicev.

Vloge izseljencev

Koncem l. 1931. je bilo 528 izseljeniških vlog iz 19 raznih držav v višini 16.698.444 dinarjev, leta 1932 pa 839 vlog iz 20 raznih držav v višini 16.651.971 Din. Poštna hranilnica je posebno skrbela za naše izseljence in se trudila, da pridobi naši državi zopet zaupanje izseljencev. Dosegla je v tem oziru velike uspehe, posebno, ker jamči za ves pri njej naloženi denar država. Izplačilo izseljeniških vlog pri l. srbski zemljoradniški banki je bilo končano dne 31. oktobra 1932.

Kreditno poslovanje Poštne hranilnice.

Vsled težke gospodarske krize ni mogla dovoljevati P. hr. novih kreditov, zlasti ker je morala gledati na to, da je vedno likvidna. Državi je P. hr. kredite povečala, ker je bilo v današnjih razmerah iz nacijsko-nalnih razlogov potrebno, da se gotovi zneski uporabijo za kredite državi.

Stanje po tekočih računih je znašalo 31. decembra 1932 832,3 milijonov Din.

Od tega denarja je bilo naloženo oz. kreditirano: pri denarnih zavodih 210,6, finančnemu ministrstvu 294,2, prometnemu ministrstvu 186,3, direkciji drž. svilarstva 7,3, upravi državnih monopolov 100,2 in občinam 33,4 milijonov Din.

Novih posojil na vrednostne papirje je bilo danih 5 milijonov (v primeri z l. 1931 za 30,5 milijonov manj). Stanje lombardnih posojil se je koncem leta 1932 znižalo za 28,1 na 66,49 milijonov Din.

Vsa druga posojila so znašala 37,5 in so se znižala za 2.035.961 Din.

Napisi na obrtnih obratovalnicah

Po razpisu kraljevske banske uprave objavlja Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani nastopna pojasnila:

»Po § 128., odstavek 1., obrt. zakona se morajo obrtni lokali vidno in razločno označiti z napisom na vnanji strani v državnem jeziku. Napis mora vsebovati polno rodbinsko (priimek) in rojstno ime imetnika obrta. Prav to je veljalo po § 44. obrtnega reda iz leta 1907 za vse obrtnike, razen za one protokolirane trgovce, ki so po vpisu v sodnem registru smeli skrajšati svoje rojstno ime v firmi. Le-tim protokoliranim trgovcem, ki so si pridobili obrtno pravico pred 9. marcem 1932, se dopušča, da smejo svoje trgovinske lokale označevati skladno s svoječasnim obrtnim listom ali koncesijsko listino z okrajšavo rojstnega imena, vpoštevaje določilo § 446. (1) obrt. zak. Za vse druge obrtnike, ki so si pred 9. marcem pridobili obrtno pravico, je že takrat veljal predpis, da morajo rabiti tudi polno rojstno ime v firmi. Novi obrtni zakon niti protokoliranim trgovcem, ki si šele po 9. marcu 1932 pridobe pooblastilo ali dovolilo, ne dovoljuje okrajšave rojstnega imena. Napis mora biti po velikosti črk označen tako, da ne morejo nastati zmoti. To velja zlasti tudi za družbe, katere označbe ne sme rabiti nihče, če dejanski ni družba, ali kolikor tega zakon ne dovoljuje. V napis se smejo poleg ozna-

čenega postavljati tudi druge neosebne označbe ali pristavki. Označba stroke ni obvezno predpisana niti v § 128, niti v § 48. obrtnega zakona. Če se pa hoče označiti tudi stroka, mora biti napis v skladu z izdanim pooblastilom ali dovolilom.

Gostilničarski obrti se morajo označiti z nazivom po § 76. obrtn. zak. točka 1., 2. in 5, vendar pa velja za one obratovalnice, ki so obstojale že pred 9. marcem 1932, ugodnost § 448 obrt. zak., dokler se tuuadno ne predpiše rok, omenjen v 2. odstavku tega določila. Ko izda ministrstvo odredbo po § 128., odstavek 7, obrt. zak., bo tudi označba stroke v obrtnih napisih obvezna.

Kraljevska banska uprava je prepustila določitev roka za izvedbo § 128. obrtnega zakona prvostopnim oblastvom.

MORATORIJ ZA AVSTRIJSKE BANKE

Pogajanja med avstrijskimi bankami in njihovimi tujimi upniki bodo v kratkem ugondo zaključena. V vsem gre za 15 milijonov dolarjev. Avstrijskim bankam bo podaljšan moratorij za eno leto pod pogojem, da avstrijske banke redno plačajo v šilingih pri avstrijski Narodni banki obresti. Tuji upniki imajo pravico, da prosto razpolagajo s temi dobroimetji in sicer tako za dajanje hipotečnih posojil, ko za nakup blaga in nepremičnin v Avstriji.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po izkazu z dne 22. t. m. se je stanje Narodne banke v primeri z izkazom z dne 15. t. m. spremenilo tako-le (vse v milijonih Din):

Na aktivni strani: Kovinska in zlata podloga se je povečala za 1-9 na 1.943-1 milijonov Din. Devize, ki ne spadajo v podlogo so se povečale za 0-5 na 15-4, kovani denar v niklju in srebru za 11-1 na 183-5 milijonov Din.

Posojava so zopet padla in sicer za 1-2 na 2.400-7, eskompt za 0-96 na 2.057-1, lombard pa za 0-25 na 343-6 milijonov dinarjev.

Bivši predjudni državi so narasli za 0-19 na 1.810-4, vrednosti raznih fondov za 0-1 na 7-9, nepremičnine in pohištvo za 0-1 na 155-7 in razne aktive za 0-3 na 44-1 milijonov Din.

Na pasivni strani: Otok bankovcev se je zmanjšal za 59-9 na 4.532-4, obveze na pokaz pa so se povečale za 68-2 na 930-5, dočim so obveze z rokom manjše za 14-8 in znašajo 1.335-1 milijonov Din. Državne terjatve so narasle za 11-6 na 20-3, depoziti po tekočem računu za 19-7 na 331-4 in razni računi za 36-9 na 578-8 milijonov Din.

Zlato in devizno kritje se je znižalo od 35-58% na 35-56%.

O VALUTNI STABILNOSTI

Predsednik nemške Državne banke dr. Luther je v svojem predavanju v Frankfurtu ob Meni izjavil glede valutne politike naslednje:

Valuta ne prenese potresov. V kreditiranju in določanju obrestne mere je treba odkloniti vsakršne prisilne ukrepe, storiti pa je treba vse, da se omogoči organsko in gospodarsko upravičeno znižanje obrestne mere.

Dr. Luther je dejal, da so po njegovi sodbi vsi samovoljni ukrepi za ustvaritev umetne obrestne mere napačni. Sedanji inozemski krediti pritiskajo nemško gospodarstvo zato tako trdo, ker so obresti čisto zelo visoke. Gospodarske skrbi bodo tem prej za nami, kolikor odločneje in čim prej nam upniki pomorejo znižati obrestno mero ali da se konverzija obrestnih obveznosti uporabi tudi za nemške dolge. V nemškem narodu pa se mora utrditi prepričanje, da je krepka valuta življenjski pogoj narodnega gospodarstva.

AMERIŠKI KAPITAL V TUJINI

Po neki ameriški statistiki je bilo koncem leta 1931 naloženega v tujini ameriškega kapitala za 17.97 milijard dolarjev. V letu 1932 je ta vsota padla na 17.16 milijard dolarjev. Leta 1913 je imela Amerika v tujini naloženega kapitala za samo 2.63 milijarde dolarjev.

*

Madjarska Narodna banka je začela zopet notirati tečaj avstrijskega šilinga. Tečaj se giblje med 80-10 do 80-80.

Svicaarska Narodna banka izkazuje za leto 1932 kosmatni dohodek v višini 9.680.808 (l. 1931 11.240.499) šv. fr. in čisti dobiček v višini 5.308.427 (5.703.922) šv. fr. Od tega dobička dobi rezervni fond pol milijona, 1.250.000 se uporabi za redno 5 in pol odstotno dividendo, 250.000 pa za 1 odstotno superdividendo, ostanek v višini 3.308.427 šv. fr. pa dobi državna blagajna.

Poboljšanje na poljskem denarnem trgu. Poljska državna banka je objavila svoje gospodarsko poročilo za l. 1932. Po tem poročilu se je stanje na poljskem denarnem trgu v drugi polovici l. 1932 znatno izboljšalo. Kupčija je oživela, odliv deviz pa se je zaustavil. Zlate in devizne rezerve Poljske banke so se v decembru znova povečale. Banke so mogle koncem decembra v redu izvršiti svoja plačila, ker so imele dovolj razpoložljivih sredstev. Dvigovanje vlog, ki je bilo zlasti močno v letu 1931, je v letu 1932 popolnoma prenehalo.

Širša seja Združenja trgovcev v Kranju

V četrtek, dne 23. t. m. se je vršila pod vodstvom predsednika Franca Sireca seja uprave Združenja trgovcev v Kranju.

V prvi vrsti se je razpravljalo o socialnem zavarovanju trgovstva, ki naj bi se uvedlo v smislu čl. 384 obrtnega zakona. Uvedba socialnega zavarovanja za trgovce je že dolgoletna želja našega trgovstva. O osnutku, katerega je sestavila Zveza trgovskih združenj v Ljubljani in ki naj bi se predložil ministrstvu za trgovino in industrijo v potrditev, se je pretrgavalo od točke do točke, na kar je bil osnutek z nekaterimi manjšimi izpremi-njevalnimi predlogi v celoti soglasno sprejet. Že danes je načelno vse članstvo združenja za to, da se ta prepotrebna socialna ustanova čim prej izvede. O obligatorni uvedbi socialnega zavarovanja se bo sklepalo na letošnji skupščini.

Nadalje se je razpravljalo o pregrupaciji občin. Kakor hitro bo vprašanje postalo aktualnejše, bo združenje zavzelo svoje stališče, zlasti pa mora poudariti potrebo, da se pregrupacija izvrši ne samo iz političnega vidika, temveč v prvi vrsti iz gospodarskih razlogov.

Uprava je razmotrivala tudi o vprašanju tujskega prometa, ki je zelo važen za razvoj trgovine. V svrhu čim večjega povzdiga tujskega prometa je uprava sklenila več sklepov, ki se naj izvedejo v zvezi z merodajnimi činitelji. Tako predlaga, da se vsaj za večje kraje v okraju, ki so uvrščeni v vrsto letovišč, dovoli polovična vožnja po železnicah in sicer vsaj onim letoviščar-

Trgovstvo kranjskega sreza je vedno pripravljeno sodelovati in pozdravlja ustanove, ki temelje na gospodarski podlagi in ki delujejo v prid ljudstva in ki ne streme za uničenjem trgovstva. Nikakor pa ne more več mirno gledati, da jim razni konzumi, ki uživajo razne privilegije, odvzamejo vedno več strank in s tem zmanjšujejo njegov promet, zlasti še, ko mora kljub manjšemu zaslužku plačevati vedno večje javne davke. Železniške tarife se zvišujejo, a na drugi strani nekatere zadrug-e uživajo brezplačen ali vsaj znižan prevoz in to zopet na račun trgovine.

Zahteva trgovstva kranjskega sreza je, da se dá vsem državljanom enaka pravica ter od njih zahtevajo enake dolžnosti. Konzumi v današnji obliki naj se ali ukinejo ali pa naj se jih obdači v isti višini kakor trgovca. Drugače res ne bo preostalo trgovcem nič drugega, kakor da še sami začnejo organizirati in ustanavljati zadrug-e v smislu združnih predpisov, da se na ta način izognejo davkom. Zahteva trgovstva je torej, da se mu ne nalagajo samo bremena, ampak da uživa tudi iste pravice kot drugi.

Združenje prejema posebne ostre pritožbe svojih članov, da so se zadnji čas po srezu razpasli

krošnjariji z manufakturnim blagom,

ki imajo tudi dovoljenje za krošnjarstvo v smislu novega zakona in radi tega ni zakonske možnosti, da bi se to krošnjarsko zlo dalo vsaj deloma omejiti. Po krošnjarijih se danes prodaja manufakturno blago v

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Začetek dne 5. marca
Vse informacije daje

LIPSKI SEJMSKI URAD

ali

častni zastopnik

ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova ul. 3/II

Telefon 2762

jem, ki se izkažejo, da so vsaj 10 dni bili v kraju. Iz tujsko prometnega vidika se je pri tej priliki kritiziralo, da ima mesto Kranj še danes napeljavno telefonsko žico na drogah in to po sredini mesta.

Posebno dolga je bila debata

o konzumih in raznih nabavljajnih za-
drugah,

ki uživajo na račun davkoplačevalcev razne privilegije, bodisi davčne, bodisi prevozne. Konstatiralo se je, da so zadnji čas nekatere zadrug-e svoje delovanje z nabiranjem članstva posebno poživile in to vse na škodo legalnega trgovstva. Združenje prejema vedno več pritožb in prijav, da je ta ali oni član izgubil večje število stalnih odjemalcev, kjer so se ti preselili v konzume. V zadnjem času je bilo v večjem industrijskem kraju ustanovljeno novo konzumno društvo, katerega vodijo delovodje večje tovarne. Gotovo je, da bo delavstvo tega industrijskega podjetja pristopilo v članstvo konzuma že iz razloga, da se izognejo šikanam predpostavljanih, ki so obenem v vodstvu konzuma. Trgovina v tem kraju je navezana le na industrijo, oziroma na njihovo delavstvo in je radi ustanovitve tega konzuma že danes zelo ogrožen njen obrt, posebno, ker nimajo nobene zaščitne možnosti, ampak morajo plačevati vedno samo nove davke. Združenje prejema tudi pritožbe in to od strani kmetkega ljudstva samega, da kmetje, ki oddajajo svoje mleko v mlekarske zadrug-e ne dobijo plačila v gotovini, ampak so prisiljeni v zameno vzeti blago v oddelku z mešanim blagom.

vedno večji množini, ker krošnjariji poiščejo vsako hišo in z vsiljevanjem prodajo navidezno poceni, v resnici pa drago blago. Združenje je v smislu čl. 180 o. z. že pred meseci stavilo obrazložen in s konkretnimi dokazi podprt predlog, da se v kranjskem srezu vsako krošnjarijenje popolnoma prepove. Zavlačevanje izdaje tega pravilnika po cit. čl. donaša državi, kakor trgovcu samo škodo, ker bi z odpravo krošnjarstva država zgubila Din 60— na davkih pri posamezniku, a to izgubo desetkratno nadomestila z večjim davčnim prispevkom trgovca.

Iz raznih pritožb članov se je ugotovilo, da trgovski potniki posebno zadnji čas v vedno večji meri posečajo privatne stranke in so bile nekatere trdke po ugotovitvi konkretnega prestopka tudi že občutno kaznovane. Združenje bo v bodoče v zaščito interesov svojih članov ostro pazilo na enake primere ter za vsak enak prestopek po obrtnem zakonu zahtevalo uradne zaščite. Ugotovilo se je, da so večkrat v dnevnih časopisih oglašali, da ta ali ona trdka sprejme trgovskega potnika za posečanje privatnih strank. Trgovstvo je mnenja, da se ne bi smeli dovoliti takšni oglašaji, ker navajajo ljudi k vrstitvi poslov, ki so po obrtnem zakonu prepovedani.

Kot o posebno važni točki dnevnega reda se je razpravljalo tudi o okrožnici Zveze trgovskih združenj v Ljubljani glede omalovaževanja trgovskih zahtev in teženj. Uprava je to važno okrožnico, da zbere čim več konkretnega materiala, razmnožila in razposlala članom, da na podlagi odgovorov zbranega gradiva izreče svoje

stališče. Že iz dosedaj prejetih odgovorov in poročil posameznih članov uprave je razvidno, da so razne naredbe in zakoni, posebno zakon o zaščiti kmetov, zakon o trošarinah, spravihi trgovstvo v velike težkoc-e in to še posebno vsled zapora tekočih računov v denarnih zavodih. Skoro vsak trgovec se poslužuje v svojem obratovanju denarnih računov, kjer se zbirajo na njegovem tekočem računu denarni promet. Vsled zapora tekočih računov, na katerih imajo trgovci naložene večje vsote, so mnogi prišli v plačilne težkoc-e, bodisi zaradi poravnave svojih obvez bodisi zaradi plačila davkov. Poslovanje vseh denarnih zavodov naj bi se uredilo vsaj v tej meri, da bi trgovci mogli razpolagati s svojim denarjem na tekoče račune in da bi se ustavilo izplačevanje denarja le onim, ki imajo denar naložen samo radi obresti. Upoštevajoč denarno krizo, ki posebno tare trgovca, bi bilo vsekakor na mestu, da bi davčne uprave za poravnavo zapadlih davkov sprejemale v račun knjižice varnih denarnih računov. Trgovstvo kranjskega okraja spoznava težak položaj današnjega časa in se tudi zaveda, da treba k izboljšanju do-prinesti gotovih žrtv. Vendar pa misli, da bi se mogla s primernimi ter ob pravem času izdanimi uredbami kriza vsaj deloma omejiti.

Tudi naša

tarifna politika je na napačni poti,

ker železniška uprava vsled padanja dohodkov zvišuje prevoznino, kar se posebno občuti in uveljavlja pri lesni trgovini. Ta pogrešna politika se tudi vidi pri najem-ninskih prostorih na kolodvorih, ker se ti danes vsled previsoke najemnine vedno bolj opuščajo in bi bilo vsekakor boljše, da bi bili vsi ti prostori stalno oddani, ako bi se računala primerna najemnina. Prevoz 1 m³ tramoov stane iz Kranja do Skopja 240 Din, medtem, ko je vrednost blaga komaj 120 Din. Z znižanjem železniških tarif, posebno za les, bi se ustvarila konkurenčna možnost naših lesnih podjetij na tujih tržiščih, zaposlilo gotovo vstevilo danes brezposelnih gozdnih delavcev, a tudi železnica bi imela več prometa in zato tudi več dohodkov.

Na seji se je razpravljalo tudi o poročilu Zveze trgovskih združenj o njenem delovanju. Združenje se popolnoma strinja z mnenjem Zveze, da bi bilo odvzete prodaje kruha po trgovinah nemogoče že vsled tega, ker so še celi okraji brez pekarij. Osvojil se je v celoti tudi predlog Zveze, da se v novi zakon o zaščiti kmetov vstavi določilo, da bi se zaščita nanašala le na ona kmečka posestva, ki imajo do 10 ha obdelane zemlje.

V začetku tega leta začeti poučni tečaj, na katerem se poučujejo vsi važnejši predmeti poslovanja v trgovsko obrtniški in industrijski stroki in ki se vrši pod okriljem združenja, zelo lepo napreduje, kar je posebna zasluga voditelja tečaja g. Rudolfa Lukeža in njegovih tovarišev. Uprava je pričela resno razmišljati, da bi se ustanovil podoben tečaj kot stalen in bi ga morali obvezno obiskovati vsi trgovski nastavlenci.

Na dnevni red stavljeni točki glede predloga o izpremembi zakona o poravnavi izven stečaja in o ureditvi administrativnega poslovanja pisarne, kar bi se moralo izvesti po navodilih Zbornice za TOI v Ljubljani, se vsled pozne ure preložila na prihodnjo sejo.

Nad 4 ure trajajočo sejo, ki so se je udeležili vsi člani uprave, je temeljito vodil vsestransko poučeni predsednik Franjo Sirc. Debata je bila živahna in so se je udeležili skoraj vsi navzoči člani. Izrekla se je želja, da bi se večkrat vršili članski sestanki, ki bi omogočali članom, da se pogovore o vseh važnejših vprašanjih.

Obiščite avtomatični bulet
DAJ-DAM

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Redna letna skupščina Združenja trgovcev za srez Kamnik

bo

v nedeljo, dne 12. marca 1933 ob 1. uri popoldne (v slučaju nesklepčnosti 1. uro pozneje) v zadnji sobi restavracije Grajski dvor (Pri »Petru«) v Kamniku, Glavni trg.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstvenega odbora.
5. Odobritev proračuna za leto 1933.
6. Poročilo šolskega odbora.
7. Volitev Zvezinih delegatov.
8. Sklepanje o obligatornem zavarovanju članov.
9. Samostojni predlogi članov.
10. Slučajnosti.

V smislu člena 17. pravil se sklepa o samostojnih predlogih članov le tedaj, ako so tri dni pred skupščino pismeno prijavljeni upravi združenja.

V smislu člena 22. pravil je dopustna pritožba proti sklepu skupščine v teku 15 dni samo onim članom, ki so bili navzoči na skupščini.

Obracun za leto 1932 in proračun za leto 1933 je vsakomur na vpogled pri tajniku združenja in pri vseh gg. poverjenikih.

Uprava Združenja trgovcev
za srez Kamnik.

SESTAVA SEZNAMA STROJEV IN STROJNIH DELOV, KI SE IZDELUJEJO V DRŽAVI

Ministrstvo trgovine in industrije namerava v smislu pripombe 4. k XV. delu carinske tarife revidirati seznam strojev in strojnih delov, ki se izdelujejo v državi. Tovarne in obratovalnice, katere izdelujejo stroje in strojne dele, navedene v omenjeni pripombi, poziva Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da pošljejo ministrstvu za trgovino in industrijo, kolikor tega še niso storili, najkasneje do 5. marca t. l. podrobne podatke, katere predmete izdelujejo v svojem obratu iz pripombe 4 k XV. delu carinske tarife. Poleg seznama predmetov, katere izdelujejo, naj pošljejo še podrobne tehnične podatke s prospekti (slikami itd.) in navedbo, koliko je znašala njihova produkcija v lanskem letu in koliko znaša celotna kapaciteta njihovih obratov. Ravno tako naj posebej navedejo za vsak posamezen predmet, ali in kaj imajo pripomniti glede zaščite domače produkcije.

*

MANJŠI DOHODKI ANGLEŠKIH ZELEZNIC

Dohodki štirih največjih angleških železniških družb so se v letu 1932 v primerj z letom 1931 zmanjšali za 14,4 milijonov funtov. Ker pa so se obenem zmanjšali tudi izdatki za 8,2 milijona funtov, je čisti dohodek železnic padel le za 6,2 milijona funtov.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašeni so konkurzi o imovinah:

bivše trgovke Bizjak Jožice v Ljubljani, konk. sodnik Avsec, upravnik mase. odvetnik dr. Pegan; prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču v Ljubljani, soba št. 140, dne 25. februarja ob 9; oglasitveni rok do 18. marca, ugotovitveni narok dne 24. marca ob 9.

posestnika Fingušt Janeza v Zgor. Gorici; konkurzni sodnik dr. Kovča, upravnik mase Novak Ivan; prvi zbor upnikov pri mariborskem sodišču dne 27. februarja ob 11; oglasitveni rok do 18. marca, ugotovitveni narok dne 20. marca ob 9.

trgovke Novak Frančiške v Brežicah; konkurzni komisar dr. Hočevnar, upravnik mase dr. Zdošek, prvi zbor upnikov pri sodišču v Brežicah dne 4. marca ob 9; oglasitveni rok do 21. marca; ugotovitveni narok dne 31. marca ob 9.

Odpravljen je konkurz o imovini mizarkega mojstra Vižina Josipa v Dorfarjih pri Škofji Loki, ker se je sklenila prisilna poravnava po § 169 k. z.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini:

Hočevnarja Ivana in Antonije, posestnikov in gostilničarjev v Zagorju ob Savi. — Poravnalni sodnik dr. Turato, poravnalni upravnik trgovec Müller Viktor. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Litiji dne 31. marca ob 9. Rok za oglasitev do 25. marca.

Poravnalno postopanje je končano: trgovke Dermote Ane v Litiji, posestnika in lastnika vinotoča Franca Kollerja v Slovenjgradu, neprot. trgovca Puncerja Vinka v Slovenjgradu in Sajovic Ivana in Antonije v Tremarjih.

Potrjene so prisilne poravnave

trgovca Sicherla Engelberta v Sp. Polskavi, trgovca Simo Karla v Peklu pri Poljčanah in posestnika in lastnika hotela »Astoria« na Bledu Vrhunca Jožeta.

Poravnalna zadeva Prve južnostajerske vinarske zadruge v Celju se po § 56. t. 6 z. o pris. porav. ustavlja.

Dobava-prodaja

Oddaja popravila strehe v vozovnem oddelku delavnice v Mariboru se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Ponudbe je poslati do 1. marca t. l.

(Pogoji so na vpogled pri referatu III/2 v gradbenem oddelku te direkcije.)

Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. marca t. l. ponudbe glede dobave 22.000 pol indigo papirja. — Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. marca t. l. ponudbe glede dobave papirja, litografske barve, tuša itd. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Direkcija državne železnice Vares-Majdan sprejema do 8. marca t. l. ponudbe glede dobave plinskih cevi.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 8. marca t. l. ponudbe glede dobave tesnilnih obročkov in raznega sanitetnega materiala; do 22. marca t. l. pa glede dobave 1 ročične osi.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 9. marca t. l. ponudbe glede dobave 230 kg barve, 200 kg sadre, 25 kg krede, 20 kg laka, 100 kg kleja, 100 komadov ključavnic, 2200 kg bencina, 1800 kg cilindrskega olja, 1200 kg vijakov z maticami, 10 zavrtkov žebeljev za podkve, 80 kg vijakov, 30 kg podložnic, 5 komadov spiralnih svedrov, 100 komadov krtač za ribanje, 100 komadov sirkovih metel, 60 steklenic sidola, 30 komadov cunj, 25 kg motvoza, raznega materiala iz azbesta, 4000 kg masti za jamske vozičke, 1800 kg strojnega olja, 450 kg železne žice, 1300 kg žičnikov, 900 kg dinamo-olja, 700 m² ladijskega poda, 420 plošč železne pločevine, 500 kg lanenega firneža ter glede dobave 1000 kg kave.

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 7. marca t. l. ponudbe glede dobave žice; do 9. marca t. l. pa glede dobave 1900 kg silicium žice.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 9. marca t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov škatelj za električne žepne svetiljke in 400 komadov suhih baterij.

Dne 6. marca t. l. se bo vršila pri Upravi skladišča vojno železniškega materiala v Slav. Brodu licitacija glede dobave 936 kg minija, 100 kg firneža, 156 komadov jeklenih ščetk in 104 komadov ščetk za barvanje.

Oddaja zakupa restavracije na aerodromu 6. zrakoplovnega polka v Novem Sadu se bo vršila potom licitacije dne 6. marca t. l. pri komandi vazduhoplovstva vojske v Novem Sadu.

(Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dne 10. marca t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Kosovske divizijske oblasti v Prištini licitacija glede dobave 130.000 kg premoga. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dne 8. marca t. l. se bo vršila pri Upravi smodnišnice v Kamniku ofertna licitacija glede dobave 2.000.000 kg amonijevega solitra, 200.000 kg kalijevega solitra, 100.000 kg žvepla in 100.000 kg parafina. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Celje se bo vršila potom licitacije dne 14. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 6. marca t. l. ponudbe glede dobave refleksnih stekel in 600 kg mešanice bencina in špirta.

Nabava avtomobilov (šasij). Ravnateljstvo pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje prvo pismo dražbo v skrajšanem roku za dobavo dveh avtomobilov (šasij). Dražba bo dne 16. marca 1933 ob 11. uri v pisarni direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba št. 42. Jamčevina (5 %, za inozemce, 10 %) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, soba številka 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo po Din 20— tudi pogoji.

Dobava drv. Vršile se bodo naslednje ustmene licitacije glede dobave drv in sicer: Dne 10. marca t. l. pri Intendanturi Kosovske divizijske oblasti v Prištini, v pisarni vojnega okruha v Kosovski Mitrovici, pri Komandi 1. bataljona 31. pešadijskega polka v Uroševu in pri Komandi 2. bataljona 56. pešadijskega polka v Peči; dne 11. marca t. l. pa pri Komandi 30. pešadijskega polka v Prizrenu, pri Komandi 56. pešadijskega polka v Djakovici in pri Komandi 2. bataljona 24. pešadijskega polka v Novem Pazaru.

Dne 6. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave ca 4500 ton lignita in 1000 m³ drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 9. marca t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov libel; do 10. marca t. l. glede dobave 4500 kg železne pločevine; do 20. marca t. l. pa glede dobave bencinskih svetilk, jeklenega materiala, jeklenih ščetk, žaginskih listov itd. —

(Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih komandah.)

Tržna poročila

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM

Vsled slabega vremena in snežnih zametov je bil dogon na zadnjem zagrebškem tedenskem sejmu slab. Samo iz najbližjih vasi so prišli ljudje na trg. Ponudba je bila zato slaba, povpraševanje pa precejšnje, kar je imelo za posledico, da so cene narasle. Plačevali so se: biki po 3-50, krave

za klanje po 2-50 do 2-75, krave klobasarije po 1-70 do 2, junice za klanje po 3-75, 1. vr. po 4-50—4-75, druge po 4, junci od 3-25 do 4, pitane svinje po 8-50 do 9 Din za kg žive teže, sremške svinje zaklane po 10-50 do 11, mršave sremške zaklane svinje po 10-50 do 11, teleta zaklana po 7 do 8, živa teleta po 4 do 4-25 dinarjev za kilogram. Cene deželnih pridelkov, s katerimi je bil trg zelo slabo založen, so bile: detelja od 65 do 85 Din 100 kg, olava po 60 do 85 dinarjev za 100 kg.

MARIBORSKI SVINJSKI SEJEM

Na svinjski sejem dne 24. februarja 1933 je bilo pripeljanih 15 svinj. Cene so bile: Mladi prašiči 7 do 9 tednov stari 120 do 150, 3 do 4 mesece stari 250—380, 5 do 7 mesecev stari 450—480, 1 kg žive teže 7—7-50, mrtve teže 10—11 Din. Prodanih je bilo 15 svinj.

SREMSKE SVINJE SE PODRAZILE

V zadnjem času so v Sremu precej poskočile cene za debele svinje. Vzrok je v velikem povpraševanju in majhni ponudbi. Še pred par dnevi je bila cena do 100 kg težkih svinj od 6 do 6-50 Din, do 150 kg težkih od 6-50 do 7, dočim so bile do in čez 200 kg težke svinje plačevane po 7-50 Din za kg žive teže. Sedaj so cene narasle in trgovci plačujejo debele svinje že po 7-75 do 8-75 Din, prvovrstno blago pa tudi po 9 Din za kg žive teže. Vsled tega se je tudi v mesnicah podražilo svinjsko meso in prav tako tudi svinjska mast.

TRGOVINSKA POLITIKA

Opozarjamo vse trgovce in vse, ki se zanimajo za narodno gospodarstvo, da je znižana cena knjigi »Trgovinska politika«, ki jo je napisal naš znani strokovnjak in univerzitetni profesor dr. Albin Ogris. Knjiga velja odslej le 80 dinarjev in se dobi v vseh knjigarnah. Knjiga obravnava izčrpno vsa vprašanja, ki se tičejo trgovinske politike in jo najtopleje priporočamo tako trgovcem, ko vsem gospodarskim ljudem. Obširnejše poročilo o knjigi bomo še objavili.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, dne 28. februarja: Voda. Izven. Znižane cene.

Sreda, dne 1. marca: Zadoščenje. Gospa Cathleena. Red B.

Četrtek, dne 2. marca: Slava in njeni mešetarji. Red A.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Torek, dne 28. februarja: Pri belem konjčku. Izven. Znižane cene.

Sreda, dne 1. marca: Blejski zvon. Opereta. Red Sreda.

Četrtek, dne 2. marca: Baletni večer. Red C

Ljubljanska opera študira veliko trodejsko opero Samson in Dalila od Saintsa Saensa ter Wagnerjevo opero »Parsifal«.

VELETRGOVINA

kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani